

بررسی تطبیقی تناس قرآنی در شعر مقاومت فارسی و عربی (مطالعه‌موردپژوهانه:شاعران معاصر)

۱- عزت ملاابراهیمی*، ۲- مسعود باوان پوری**، ۳- نرگس لرستانی***

- ۱- دانشیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران، تهران، ایران
- ۲- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران
- ۳- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمسار، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۱۱/۲۵؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۳/۰۹)

چکیده

شعر مقاومت، پدیده‌ای ادبی است که از افکاری انقلابی برگرفته از موهبتی حقیقی سرچشمه می‌گیرد که عواطف انسانی را سرشار از حماسه می‌گرداند و با دلیل و منطق از حقوق مردم ستمدیده و آزادی‌های انسانی آنان دفاع، و ضد دشمن ستمکار و خواسته‌های آنان قیام می‌کند. شاعران مقاوم ایرانی، مانند قیصر امین‌پور، مشفق کاشانی، علی معلم، نصراله مردانی و... و شاعران مقاوم فلسطینی، مانند محمود درویش، توفیق زباد، فدوی طوقان، معین بسیسو و... سعی نموده‌اند که شعر خود را به زیور الفاظ و معانی و مفاهیم والای قرآنی بیارایند. یکی از شیوه‌های بررسی متون، مطالعه بینامتنی آن است. بینامتنی، یعنی خواندن متن با توجه به متون دیگر، و مبتنی بر این اندیشه است که متن، نظامی بسته و مستقل نیست و هیچ متنی در خلأ پدید نمی‌آید و خواسته یا ناخواسته با متون دیگر ارتباط دارد. پس از پیروزی انقلاب و نیز در زمان جنگ تحمیلی و پس از ورود غاصبان اسرائیل به سرزمین زیتون، شاعران برای آگاهی عامه مردم و تشویق ملت به جهاد و نیز دفاع از دین و وطن اسلامی در جبهه‌های حق علیه باطل شعر سروده‌اند. این مقاله می‌کوشد با استفاده از ابزار کتابخانه‌ای و با روش توصیفی - تحلیلی و با بهره‌گیری از مکتب آمریکایی ادبیات تطبیقی به بیان نمونه‌هایی از شعر مقاومت در شعر شاعران دو ادبیات و بهره‌گیری آنان از قرآن کریم با تکیه بر روش نقدی بینامتنی پردازد.

کلیدواژه‌ها: قرآن کریم، تناس، شعر مقاومت، ادبیات تطبیقی، ایران، فلسطین.

---

* E-mail: masoubavanpouri@yahoo.com

** E-mail: masoubavanpouri@yahoo.com (نویسنده مسئول)

*** E-mail: neaiesh8078@gmail.com